Hanhelan alueen käyttösuunnitelma ja kaavahankkeet

Pyhäjoen kunta

4.11.2026

Hanhelan alueen suunnittelu

- Pyhäjoen Hanhelaan on suunnitteilla uusi Fingridin sähköasema, joka vahvistaa kantaverkkoa ja mahdollistaa suurten energia- ja teollisuushankkeiden toteutumisen Pyhäjoella.
- Hanhelan alueelle laaditun käyttösuunnitelman tavoitteena oli tunnistaa alueen maankäyttöpotentiaali datakeskukselle ja muulle toiminnalle sekä varmistaa, etteivät tulevat hankkeet estä sähköaseman tai sähkönsiirron kehittämistä.
- Hanhela sijaitsee merkittävän tuulivoima-aluekokonaisuuden keskellä, ja sähköasema tukee sekä nykyisten että suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden liittämistä verkkoon. Alueella on erittäin hyvä sähkönsiirtoinfrastruktuuri, jota täydentävät useat suunnitteilla olevat 400 kV voimajohdot. Sähköä runsaasti kuluttavat toimijat, erityisesti datakeskukset, ovat alueen keskeinen kohderyhmä, ja niiden sijoittumiselle on tunnistettu laajoja potentiaalisia alueita.
- Alue on harvaan asuttua, eikä lähialueella ole merkittäviä asutukseen liittyviä rajoitteita laajamittaiselle energia- tai teollisuusrakentamiselle. Luonto- ja suojeluarvot on huomioitava suunnittelussa, erityisesti alueen länsi- ja itäpuoliset suojelualueet sekä ekologisten yhteyksien säilyttäminen.
- Parhaat rakentamisalueet sijoittuvat sähköaseman pohjois- ja luoteispuolelle, missä on eniten yhtenäistä rakennuskelpoista aluetta ja vähiten maankäytöllisiä rajoitteita. Kulku alueelle esitetään uusien tieyhteyksien kautta Vihannintieltä Keskikylältä sekä valtatieltä 8 Parhalahdelta.
- Jatkosuunnittelussa laaditaan tarkemmat yleis- ja asemakaavat, joissa sovitetaan yhteen datakeskus, sähköverkko, liikenne, luontoarvot ja muut mahdolliset elinkeinohankkeet.

Lähtökohdat

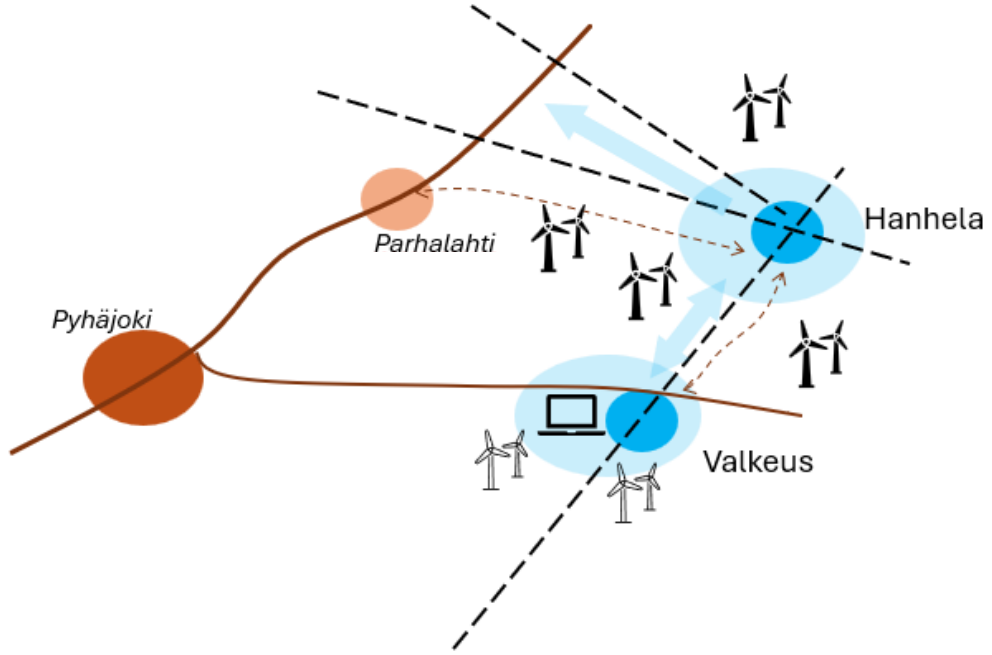
- Fingrid suunnittelee isoa sähköasemaa Pyhäjoelle, Hanhelaan, nykyisen pohjoiseen vievän 400 kV:n kantaverkon varteen.
- Tältä sähköasemalta lähtisi tulevaisuudessa kantaverkko myös Hanhikivenniemeen. Sähköaseman rakentaminen tulee ajankohtaiseksi, kun Hanhikivenniemen tai muiden lähialueelle sijoittuvien isojen hankkeiden toteutuminen varmistuu.
- Käyttösuunnitelman laadinnan avulla selvitettiin Hanhelan ympäristön vetovoimaa toiminnoille ja maankäytölle hyvissä ajoin ennen sähköaseman rakentamista, samalla varmistaen, ettei seudullisesti merkittävien hankkeiden sähkönsiirtomahdollisuuksien toteutumista vaaranneta.
- Hanhelan ympäristön tulevaisuudenkuvan perusteella kunta voi ottaa kantaa mahdollisten toimijoiden hankkeisiin ja sijoittumisesityksiin sekä ohjata suunnitelmallisesti alueen maankäyttöä ja rakentamista.
- Käyttösuunnitelmassa ei ole tarkoitus esittää tarkkoja aluevarauksia tiedossa olevien lisäksi, vaan tuoda esiin alueiden potentiaalia sekä jatkosuunnittelussa huomioitavia asioita.
- *Käyttösuunnitelmaraportti kokonaisuudessaan löytyy: https://poytakirjat.pyhajoki.fi/D10_Pyhajoki/kokous/2026489-5-19352.PDF*

Tiedossa olevat (tilanne 9/2026) energiantuotannon ja kulutuksen hankkeet sekä sähkön- ja kaasunsiirron suunnitelmat Pyhäjoen alueella. Kartalla myös sähköasemat, joista Valkeus on toteutettu, Hanhela suunnitteilla.
Kuva: Pyhäjoen kunta

Käyttösuunnitelma

- Hanhelan sähköaseman ympäristö on kiinnostava erityisesti sähköä kuluttavien toimijoiden näkökulmasta (esimerkiksi datakeskukset).
- Hanhelan ympäristössä täytyy ensisijaisesti varmistaa sähköaseman toiminta sekä sähköasemalle liittyvien voimajohtojen sijoittamismahdollisuudet.
- Näiden tekijöiden pohjalta alueelle jää kuitenkin runsaasti tilaa toimijoille, erityisesti Hanhelan sähköaseman pohjois- ja luoteispuolelle.
- Sähköaseman itä-, etelä- ja lounaispuolilla toimintaa voivat rajoittaa läheiset tuulivoimalat, sähkönsiirto sekä luontoarvot.
- Alueelle tai sen pohjoispuolelle tulee maakuntakaavan mukaisesti jättää ekologinen yhteys, huomioiden olevat suojeluarvot.
- Hieman etäämmälle, sähkönsiirron varrelle voi sijoittua toimintaa tuulivoima-alueiden väliin. Lisäksi lähemmäs Parhalahden kyläaluetta on mahdollista tutkia erilaisten toimintojen sijoittumista.
- Alueiden potentiaali esimerkiksi teollisuudelle tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa.

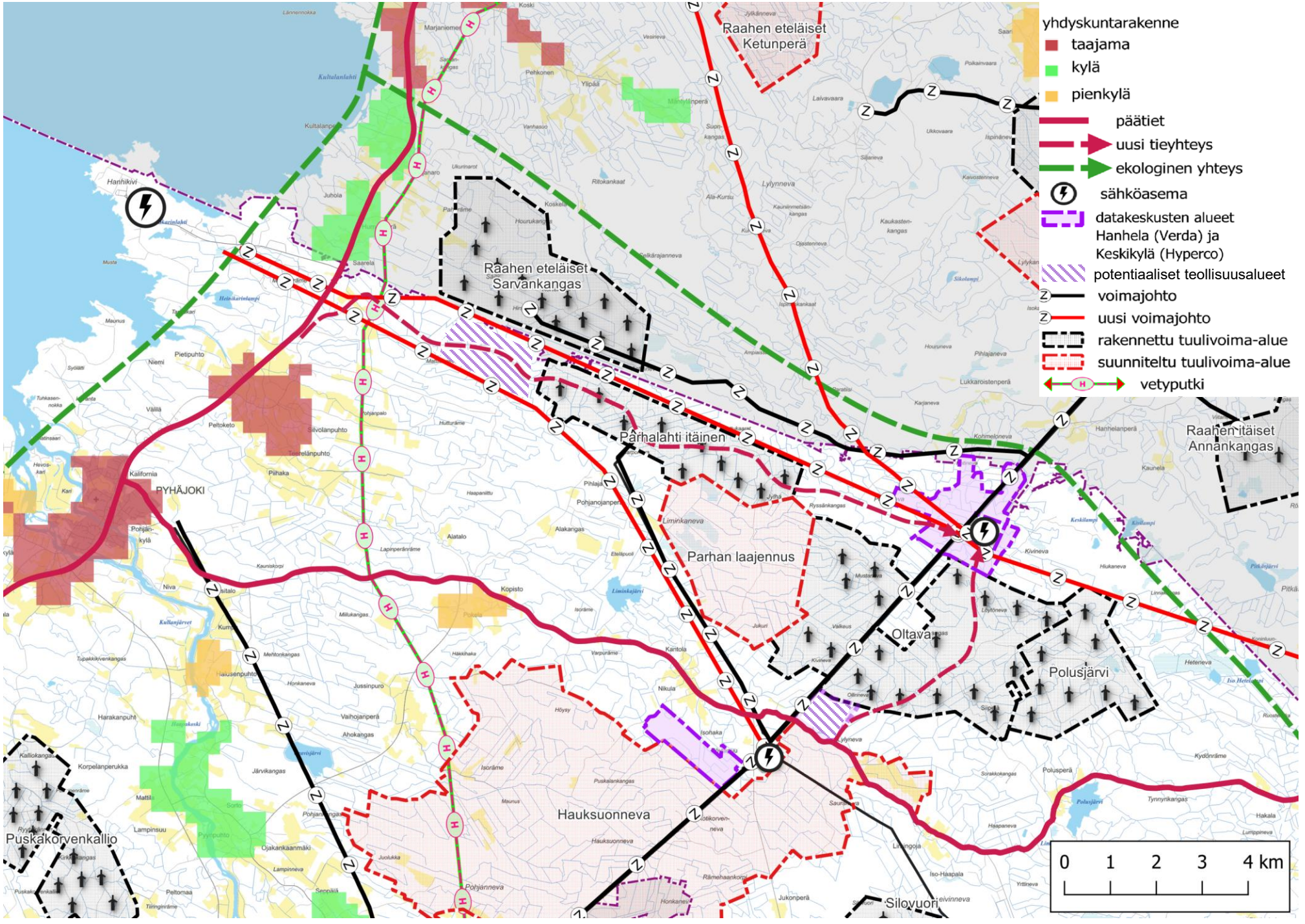

- Alueelle tulee saada tieyhteys vähintään kahdesta eri suunnasta. Myös tieyhteyden varsi voi olla kiinnostava sijoittumisalue.
- Mikäli alueelle tulee runsaasti sähköä kuluttavaa teollisuutta, joka tuottaa päästöinä hukkalämpöä, tulee hukkalämmölle vaatia käyttökohdetta jo suunnitteluvaiheessa. Näin varmistetaan, että teknologia huomioidaan rakentamisessa.

SWECO

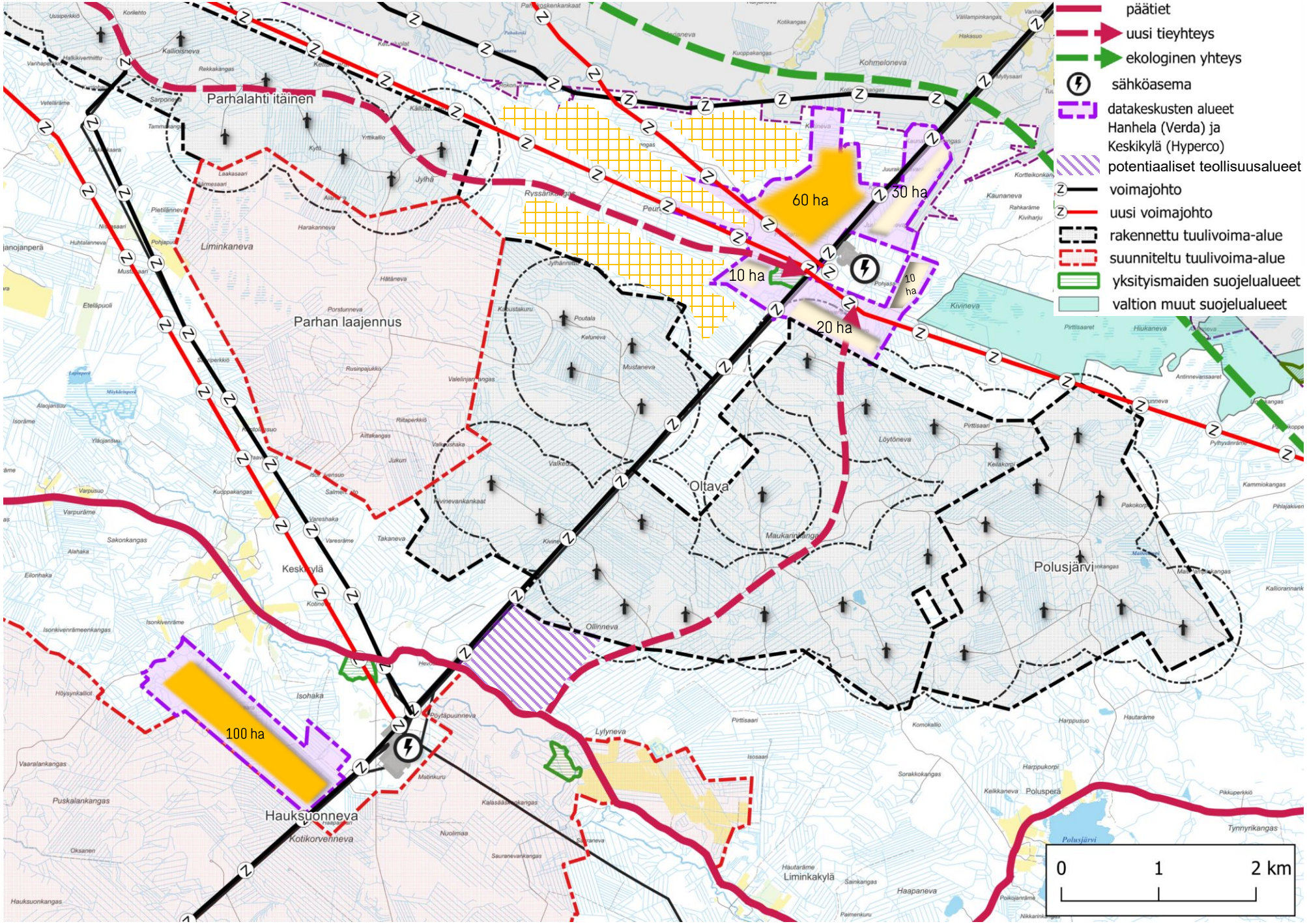
Yleisesti Hanhelan lähialueesta

- Valkeuden lounaispuolelle rakennetaan parhaillaan Pyhäjoen ensimmäistä (1) datakeskusta (Hyperco).
- Hanhelan sähköaseman vierelle on suunnitteilla toinen (2) datakeskus (Verda).
- Lisäksi Vihannintien pohjoispuolella on yksi potentiaalinen teollisuusalue Valkeuden sähköaseman läheisyydessä.
- Molempien sähköasemien läheisyydessä on rakennettu tai suunnitteilla suuri määrä tuulivoimaa. Ekologisten yhteyksien tarkastelu on energiahankkeiden vuoksi tärkeää.
- Valkeuden hankkeiden myötä tiestö Keskikylälle parannetaan. Hanhelaan voitaisiin kulkea sekä Keskikylältä Vihannintien että valtatien 8 kautta Parhalahdelta.
- Suunnitellun vetyputken lähialue on potentiaalinen sijainti esimerkiksi vetyteollisuudelle Parhalahden kautta tuleva uusi tieyhteys palvelisi sekä tien varren teollisuutta että Hanhelan aluetta.

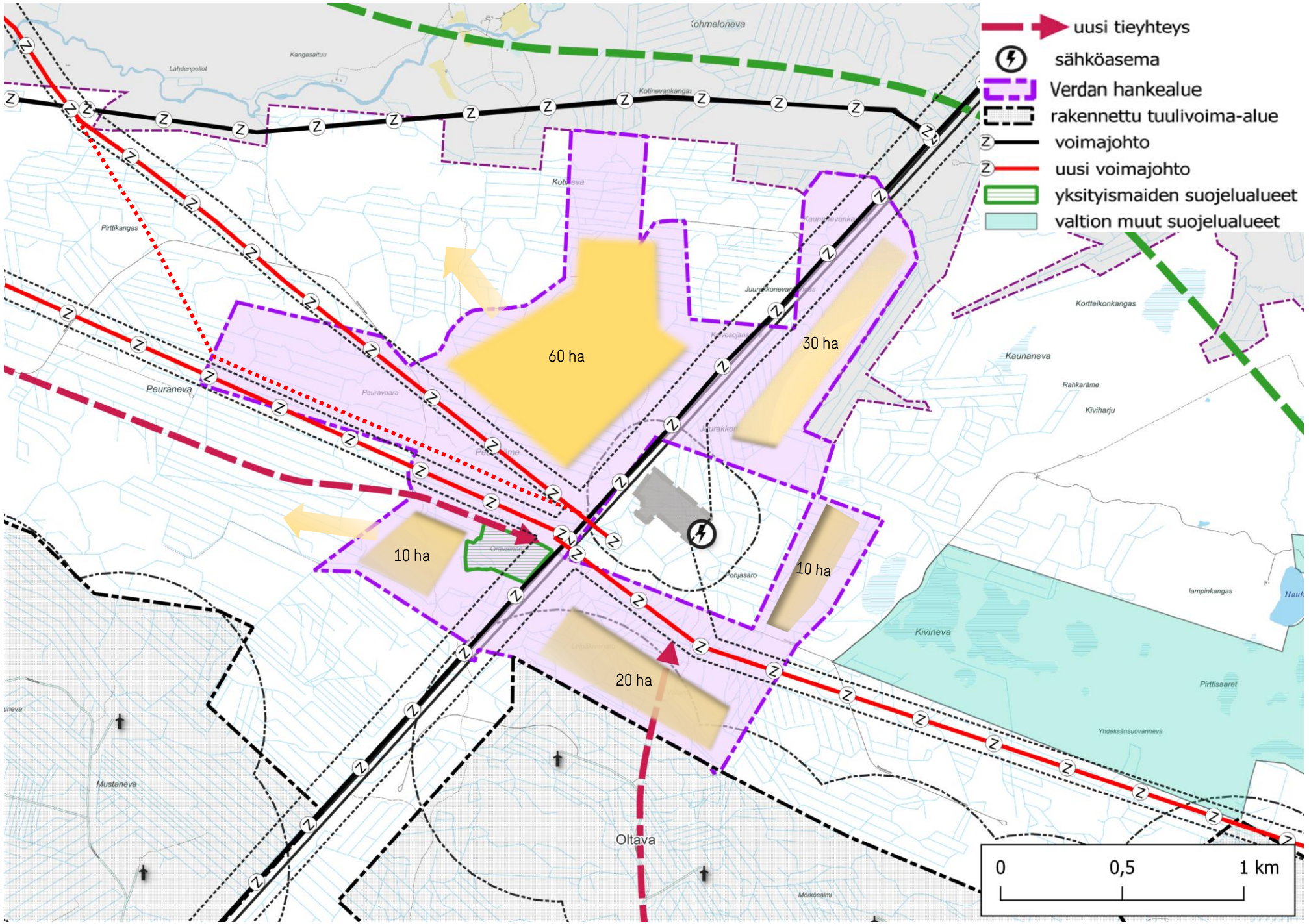
Hanhelan lähialue

- Hanhelaan on suunniteltu liitettäväksi usean eri hankkeen sähkönsiirto (uudet voimajohdot). Näiden sijoittumismahdollisuudet tulee varmistaa.
- Suojelualueiden säilymismahdollisuudet tulee taata.
- Tuulivoimaloiden ja teollisuuden väliin tulee jättää suojavyöhyke.
- Datakeskuksen ensisijainen sijainti on sähköaseman luoteispuolella, jossa on laajin yhtenäinen alue. Hanhelan ympäristöön on mahdollista sijoittaa myös muuta toimintaa datakeskuksen lisäksi (mahdollisesti muuta liittyvää toimintaa)
- Hanhelan rakennetta voi mahdollisesti laajentaa länteen (oranssi ruuturasteri).

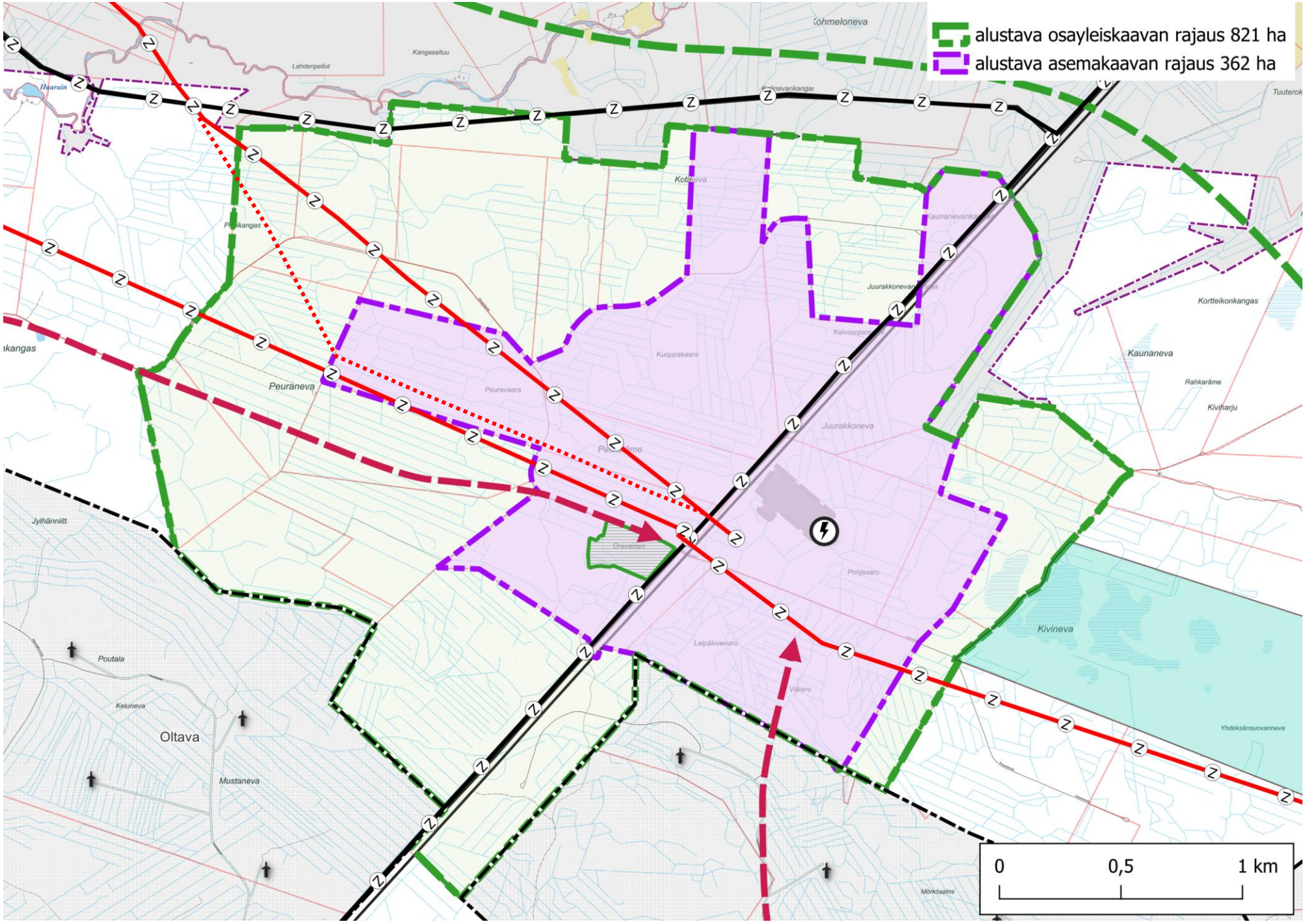
Hanhelan välitön lähiympäristö

- Hanhelan sähköaseman sijainti on suuntaa antava (ei vielä tarkentunut).
- Sähköasemalle tulee pystyä liittymään eri suunnista voimajohdoilla. Tiedossa olevat suunnitelmat on esitetty uusina voimajohtoina, tarpeita voi tulla muitakin.
- Sähköaseman ja voimajohtojen läheisyyteen tulee jättää suojaetäisyys, jonka laajuus riippuu toiminnasta. Arvioituja suojavyöhykkeitä on esitetty kartalla mustilla katkoviivoilla sähköaseman, voimajohtojen ja tuulivoimaloiden ympärillä.
- Tieyhteys tulee selvittää kahdesta suunnasta, tuulivoimapuistojen huoltoteiden käytettävyys tulee varmistaa.
- SSAB:n 2x 400 kV voimalinjan sijoittamista etelämmäksi Hanhikiven linjan yhteyteen selvitetään hankkeen suunnittelun aikana. Näin datakeskukselle muodostuisi laajempi yhtenäinen rakennuspaikka. Vaihtoehtoinen linjaus esitetään kartalla katkoviivalla.

Hanhelan välitön lähiympäristö

- Hanhelan ympäristöön on tarkoitus laatia osayleiskaava ja asemakaava, joilla ohjataan datakeskushanketta.
- Hieman etäämmällä lännessä on toinen datakeskushanke, joka vaatii omat yleis- ja asemakaavansa.
- Tieyhteyksien toteuttaminen vaatii omat suunnitelmansa, huomioiden tuulivoima-alueet sekä liitynnät valtatielle 8 ja Vihannintielle (Keskikylällä).

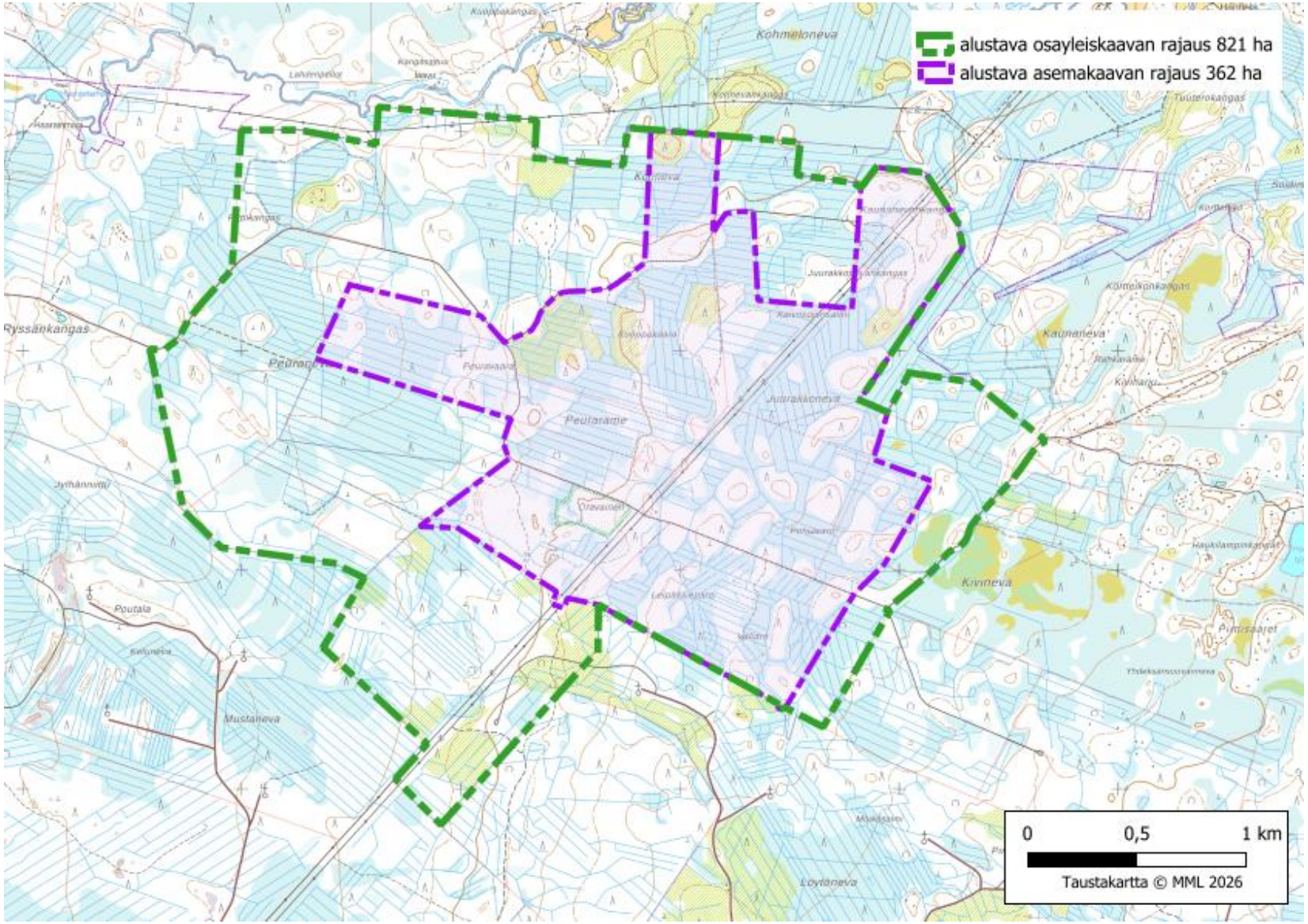

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

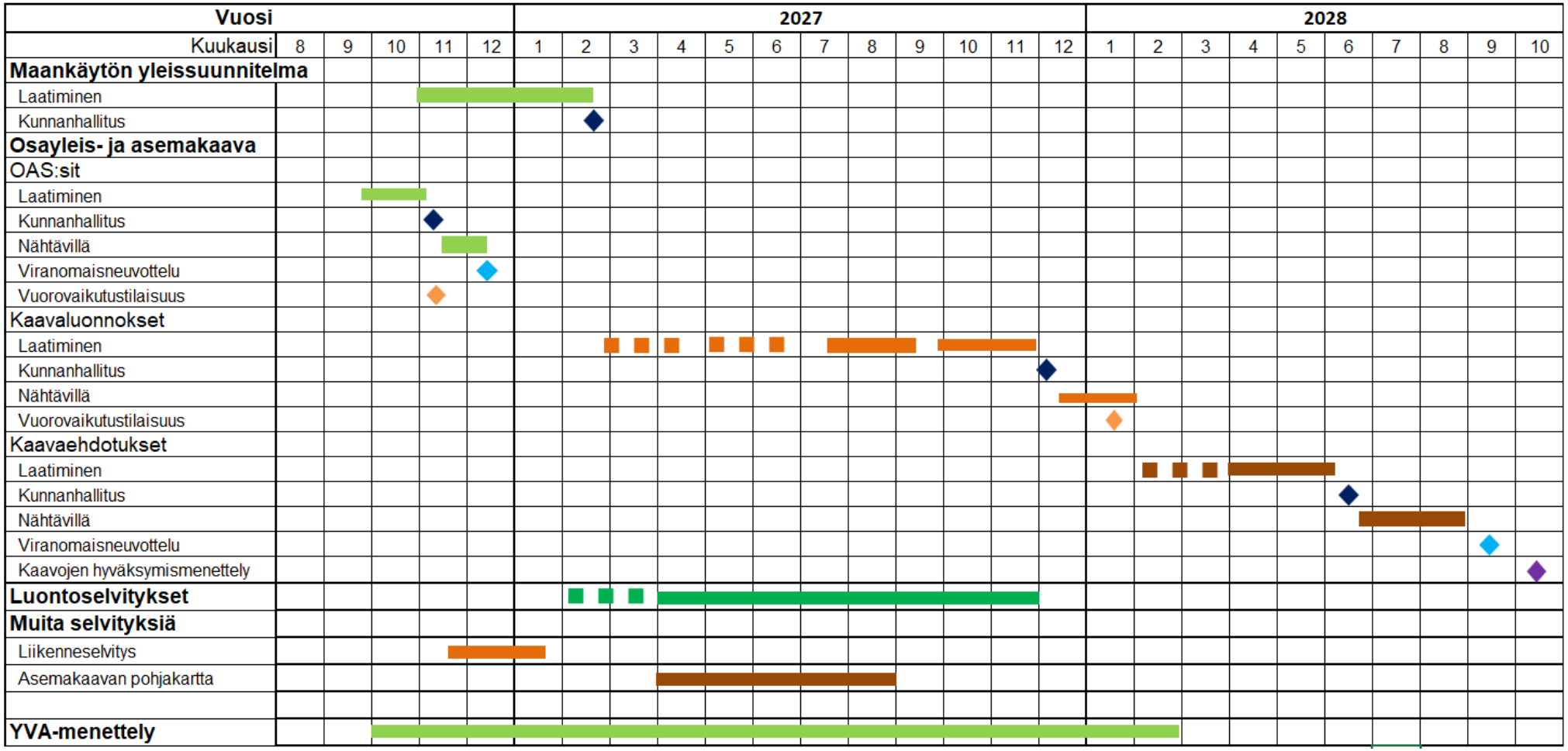
- Käyttösuunnitelman lähtötiedoissa esitetään nykytilanne ja tiedossa olevat suunnittelua rajoittavat tekijät. Kaavoitus edellyttää tarkempia selvityksiä mm. luonnon osalta. Tarkentuneen tiedon myötä muutokset ovat mahdollisia ja niihin on syytä varautua.
- Verdan hankesuunnittelun yhteydessä käyttösuunnitelmaa tulee tarkentaa laatimalla maankäytön yleissuunnitelma, jossa tutkitaan liikenneyhteydet ja toimintojen alustava sijoittuminen.
- Aktiivista vuoropuhelua on käytävä Fingridin kanssa sähköaseman suunnitteluun ja kantaverkkoon liittyen. Sähköaseman suunnittelun edetessä liityntämahdollisuudet tulee varmistaa myös mahdollisissa erilaisissa tontin sisäisissä sijoittamisvaihtoehdoissa.
- Alue sijoittuu Raahen kaupungin rajalle. Suunnittelun edetessä on hyvä käydä vuoropuhelua Raahen kanssa. Keskusteltavia asioita ovat mm. kuntarajan tuntumaan sijoittuvan ekologisen yhteyden varmistaminen sekä Raahen puoleisten alueiden hyödyntäminen ja toimintojen sijoittamismahdollisuudet.
- Hanhelan ympäristössä harjoitetaan nykyisin metsästystä. Paikallisten metsästysseurojen toiminta-alueella on useita hankkeita, jotka toteutuessaan rajoittavat metsästystä. Suunnittelun edetessä on hyvä sopia mahdollisista korvaavien metsästysalueiden osoittamisesta ja rasitteiden tasapuolisesta kohdistumisesta eri metsästysseurojen toiminta-alueille.
- Tieyhteyksien toteuttamisessa on huomioitava alustavien linjausten sijoittuminen voimassa olevien tuulivoimaosayleiskaavojen alueelle. Mahdollinen kaavamuutostarve on näiden osalta huomioitava. Valtatielle 8 liittyminen Parhalahden ympäristössä on huomioitava Hanhikiventien risteys, jotta vältetään liikenneturvallisuuden kannalta haasteellinen nelihaaraliittymä sekä liian tiheä liittymäväli. Lisäksi on huomioitava valtatielle Pyhäjoen ja Raahen väliselle osuudelle suunnitteilla olevat ohituskaistat, jotka rajoittavat osaltaan liittymien sijoittelua.

Kaavoitus

- Pyhäjoen kunnanhallitus on hyväksynyt 7.9.2026 Verda Cloud Oy:n kaavoitusaloitteen Hanhelan alueelle.
- Hanhelan alueelle on tarkoitus laatia osayleiskaava ja asemakaava, kaavojen laadinta, nähtävillä asettamiset ja hyväksymiskäsittely pyritään tekemään yhtäaikaisesti.
- Hankealue sijoittuu useille kiinteistöille Hanhelan suunnitellun sähköaseman ympäristöön.
- Hankkeen toteutus edellyttää kaavoitusta ja kattavia luonto- ja ympäristöselvityksiä.
- Hanke edellyttää myös YVA-menettelyä, YVA-menettelyn tuloksia ja selvityksiä hyödynnetään kaavan laadinnassa.
- Kaavoituksen yleisötilaisuudet pyritään järjestämään yhtäaikaisesti YVA-menettelyn yleisötilaisuuksien kanssa.
- Kaavatyön ohjaamisesta ja hyväksymisestä vastaa Pyhäjoen kunta.

Aikataulu

SWECO

SWECO